JICA កម្ពុជា

គម្រោងពង្រឹងប្រព័ន្ធអភិវឌ្ឍន៍ធនធានមនុស្សវិស័យសុខាភិបាល

The Project for Strengthening Human Resources Development System of Co-medicals

ព្រឹត្តិប័ត្រព័ត៌មានពីគម្រោង HRD-JICA | លេខ ៥ | ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១០

ពិធីបើកសន្និសិទជាតិគិលានុបដ្ឋាក-យិកា និងឆ្មបលើកទី៤

សន្និសិទ្ធជាតិគិលានុបដ្ឋាក-យិកា និងឆ្មបលើកទី៤ បានប្រព្រឹត្តទៅកាលពីថ្ងៃទី ១៦ និង ១៧ ខែវិច្ឆិកានៅសណ្ឋាគារភ្នំពេញ។ តទៅនេះយើងសូមដកស្រង់ចំណាប់អារម្មណ៍របស់អ្នកជំនាញការ Noriko ដែលបានចូលរួមក្នុងសន្និសិទនេះ ដូចតទៅ :

សន្ទរកថានៃរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសុខាភិបាលក្នុងពិធីបើកសន្និសិទ

ក្នុងពិធិបើកសិន្និសិទជាតិគិលានុបដ្ឋាក-យិកា និងឆ្មបលើកទី៤ ឯកឧត្តម ម៉ម ប៊ុនហេង រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសុខាភិបាល បានលើកឡើងអំពីឥរិយាបថ ដែល-រួមមានគុណធមិ និង សីលធមិមានសារៈសំខាន់ក្រៃលែងក្នុងការប្រណិបត្តិវិជ្ជាជីវៈនេះ។

ក្រៅពីនេះ ការបង្កើតឱ្យមានច្បាប់ និង បទដ្ឋានសម្រាប់គិលានុបដ្ឋាក-យិកា និងឆ្មប នាពេលខាង-មុខនេះ នឹងជួយធានាឱ្យបាននូវការគោរពចំពោះតួនាទីក្នុងវិជ្ជា ជីវៈពីសំនាក់បុគ្គលិកសុខាភិបាល។

ការលើកឡើងអំពីការបង្កើតឱ្យមានច្បាប់និង បទដ្ឋានក្នុងឱកាសការបើកពិធីសន្និសិទនេះចូលរួមចំនែកក្នុងការផ្សព្វផ្សាយដល់អ្នកដែលប្រកបវិជ្ជាជីវៈនេះ និងស្ថាប័នដែលជាប់ពាក់ព័ន្ធដែលនឹងជួយឱ្យគម្រោងដំណើរការទៅមុខយ៉ាងរលូន និង មានប្រសិទ្ធភាព។

ប្រធានបទ

ពិធីសិន្នសិទលើកទី៤ដែលប្រព្រឹត្តទៅនាឆ្នាំនេះគឺក្រោមប្រធានបទ "ការលើកកំពស់ស្វ័យភាពនៃសមត្ថភាពវិជ្ជាជីវៈនៃគិលានុបដ្ឋាក-យិកា និងឆ្មប ដើម្បីពង្រឹងគុណភាពនៃការថែទាំ "។ ទោះបីជាប្រធានបទបានលើកឡើងអំពី ការពង្រឹងគុណភាពនៃការថែទាំ ប៉ុន្តែជាទូទៅនៅតែមានការយល់ឃើញផ្សេងៗ គ្នាអំពីអត្ថន័យនៃការថែទាំ។

ថ្មីៗនេះ ពាក្យថា " សមត្ថភាព" និង "ស្វ័យភាព" ដែលជាពាក្យនៅក្នុងប្រធានបទកំពុងទទួល បាននូវប្រជាប្រិយភាពជាអន្តរជាតិ ក៏ដូចជានៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា។ ប៉ុន្តែយើងមិនទាន់ដឹងច្បាស់ថា តើគេទាំងអស់គ្នាយល់ច្បាស់អំពីអត្ថន័យដើមនៃពាក្យនេះដែរឬទេ? ដូច្នេះហើយយើងមានអារម្មណ៍ថា មានការយល់ឃើញខុសគ្នា ចំពោះការប្រើប្រាស់ ពាក្យនេះក្នុងវិស័យថែទាំ។ ប្រសិនបើនិយមន័យនៃពាក្យថែទាំ ក៏ដូចជាមុខងារ និង តួនាទីនៃការថែទាំមិនទាន់បានកំណត់ច្បាស់ទេ នោះគឺមិនអាចមានសមត្ថភាព ស្វ័យភាព និង ការថែទាំបាន ឡើយ។

ទិដ្ឋភាពទាំងមូលនៃសន្និសិទ

សកម្មភាពទូទៅនៃសន្និសិទបានបង្ហាញ អំពីការគ្រប់គ្រងនៃមន្ទីរពេទ្យ និង មណ្ឌលសុខភាព ការ-រាយការណ៍និងផ្តល់ព័ត៌មាន វិធីសាស្ត្រនៃការថែទាំ ការបង្ការការឆ្លង និង ការផ្តល់ការបណ្តុះបណ្តាលបន្ថែមចំពោះបុគ្គលិកឆ្មប និង គិលានុបដ្ឋាក-យិកា ហើយក្នុងនោះរួមមានការគាំទ្រពីសំនាក់អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលផងដែរ។ យើងក៏សង្កេតឃើញមានការចូលរួមសួរជាសំណួរ និងការចែករំលែកបទពិសោធន៍យ៉ាងសកម្មពីសំណាក់អ្នកចូលរួម។

ទិដ្ឋភាពនៃសន្និសិទ

សូមទៅកាន់គេហទំព័រដែលមានអាស័យដ្ឋានដូចខាងក្រោមនេះ :

http://www.jica.go.jp/project/cambodia/004/index.html

ការប្រៀបធៀបច្បាប់នានាដែលពាក់ព័ន្ធ

ចាប់ពីពេលនេះទៅ គំរោងនិងធ្វើការរៀបចំច្បាប់ដែលពាក់ពន្ធ័និងគិលានុបដ្ឋាកក្នុងប្រទេសកម្ពុជា។ ជាទូទៅ នៅពេលដែលធ្វើការនៅកន្លែង គេសឹងតែមិនគិតអំពីច្បាប់។ ប៉ុន្តែនៅប្រទេសជប៉ុន មានច្បាប់គិលានុបដ្ឋាកសុខភាពសាធារណ: គិលានុបដ្ឋាក និង ឆ្មប ដែលបានអនុម័តនៅឆ្នាំ ២៣ នៃសម័យ Showa និង ហៅថា [Hojokanho] ហើយបានក្លាយជាកាតព្វកិច្ច និង ជាគុណវឌ្ឍ។ អជ្ញាប័ណ្ណ ការប្រលងថ្នាក់ជាតិ និង កាតព្វកិច្ច ត្រូវបានចែងក្នុងច្បាប់នេះ។ ម៉្យាងវិញទៀត យើងសូមណែនាំនូវតារាងខាងក្រោម ដែលទាក់ទងទៅនឹងបច្ចុប្បន្នភាពនៃច្បាប់នៅក្នុងប្រជាជាតិអាស៊ាន។

	កម្ពុជា	ថៃ	ឡាវ	ជប៉ុន
ប្រពន្ធ័ច្បាប់និងបទដ្ឋាន	មិនមាន	ច្បាប់វិជ្ជាជីវៈឆ្មប និង គិលានុដ្ឋាក (1985)	ច្បាប់ ឆ្មប និង គិលានុដ្ឋាន (2007)	ច្បាប់ស្តីពីគិលានុបដ្ឋាកសុខភាពសាធារណ: ឆ្មប និង គិលានុបដ្ឋាក（1948)
ស្ថាប័នអបរំ សំរាប់គិលានុបដ្ឋាន	បរិញ្ញាប័ត្ររង（3ឆ្នាំ）、បរិញ្ញាប័ត្រ（4ឆ្នាំ）	បរិញ្ញាប័ត្រ（4ឆ្នាំ）	បរិញ្ញាប័ត្ររង（3ឆ្នាំ）	នានា（3—4 ឆ្នាំ）
សញ្ញាប័ត្រ និង អជ្ញាប័ណ្ណ	មិនមានប្រពន្ធ័អជ្ញាប័ណ្ណទេ។ ប្រសិនបើគេបានបញ្ចប់ដូចក្នុងកម្មវិធីសិក្សា និង ប្រលងជាប់ គេជាគិលានុដ្ឋាក។	អជ្ញាប័ណ្ណ	មិនមានប្រពន្ធ័អជ្ញាប័ណ្ណទេ។ ប្រសិនបើគេបានបញ្ចប់ដូចក្នុងកម្មវិធីសិក្សា និង ប្រលងជាប់ គេអាចធ្វើការជាគិលានុដ្ឋាក។	អជ្ញាប័ណ្ណ

ឆ្វេង៖ និស្សិតសាលាថែទាំនៃប្រទេសកម្ពុជា
ខាងលើ៖ និស្សិតសាលាថែទាំនៃប្រទេសឡាវ

ការប្រៀបធៀបជាមួយប្រទេសជិតខាង

ប្រទេសកម្ពុជាជាប្រទេសដែលមានព្រំប្រទល់ជាប់ប្រទេស ថៃ ឡាវ និង វៀតណាម។ នៅព្រឹត្តិប័ត្រលេខនេះយើងសូមណែនាំអំពីពត៌មានទូទៅខ្លះរវាងកម្ពុជានិង ប្រទេសជិតខាង។

ពត៌មានទូទៅ

ផែនទីក្រុម

	កម្ពុជា	ថៃ	វៀតណាម	ឡាវ	ជប៉ុន
ផ្ទៃដី (គម^2)	181,035	514,000	329,241	240,000	377,914
ចំនួនប្រជាជន (លាននាក់)	1,340 (ស្ថិតិឆ្នាំ 2008)	6,338 (ចុងឆ្នាំ 2008)	8,579 (ជំរឿនឆ្នាំ២០០៩ ខែ៤ ថ្ងៃទី១)	640 (ចំនួនប៉ាន់ប្រមាណដោយ IMF ឆ្នាំ ២០០៩)	12,728 (2008)
ចំនួនប្រជាជនក្នុងក្រុង និង ជីប្រជុំជន (លាននាក់)	132 (ភ្នំពេញ) ទិន្នន័យឆ្នាំ ២០០៩	825 (បាងកក) ទិន្នន័យឆ្នាំ ២០១០	235 (ហាណូយ) 778 (ហូជីមិញ) ទិន្នន័យឆ្នាំ ២០១០	70 (វៀងចន្ទ័) ទិន្នន័យឆ្នាំ ២០០៥	3,520 (តូក្យូ) ទិន្នន័យឆ្នាំ ២០១០
ផលិតផលជាតិសរុបសំរាប់១នាក់	774 US$ (ឯកសាររដ្ឋាភិបាល កម្ពុជា ឆ្នាំ ២០០៨)	3,923 US$ (ឆ្នាំ ២០០៩)	1,064 US$ (ឆ្នាំ ២០០៩)	878 US$ (ចំនួនប៉ាន់ប្រមាណដោយ IMF ឆ្នាំ ២០០៩)	34,115 US$ (ឆ្នាំ ២០០៨)
ទង់ជាតិ	មានរូបអង្គរវត្តនៅកណ្តាល។ ពណ៌ខៀវ ផ្នែកខាងលើនិងក្រោមដំណាងឲ្យរាជវង្ស ពណ៌ក្រហមនៅកណ្តាលដំណាងអោយប្រជាជន និង អង្គរវត្តពណ៌ស ដំណាងឲ្យព្រះពុទ្ធសាសនា។	ពណ៌ខៀវនៅកណ្តាលដំណាងអោយរាជវង្ស ពណ៌ស ដំណាងឲ្យព្រះពុទ្ធិសាសនា និង ពណ៌ក្រហម ដំណាងអោយការរួបរួមជាតិ និង ប្រជា។	ពណ៌ក្រហមដំណាងឲ្យឈាមដែលបានបង្ហូរក្នុងបដិវត្តន៏ ផ្កាយពណ៌លឿងដំណាងឲ្យ កម្មករ យុវជន និង ទាហ៊ាន។	ពណ៌ក្រហមដំណាងឲ្យឈាមដើម្បីសេរីភាព និង សន្តិភាព ពណ៌ខៀវដំណាងអោយឧត្តមភាពជាតិ និង ទន្លេមេគង្គ រង្វង់មូលពណ៌សមានន័យថាសន្តិភាព និង អនាគតភ្លឺស្វាង	មានការពន្យល់នានាជាច្រើន។

ឯកសារយោង : គេហទំព័រក្រសួងការបរទេស http://www.mofa.go.jp/mofaj/area/index.html Wikipedia 「ជប៉ុន」 Wikipedia 「ការប្រៀបធៀបចំនួនប្រជាជនពិភពលោក」 (ប្រជាសាស្ត្រ 2010)、Wikipedia 「ភ្នំពេញ」、Wikipedia 「វៀងចន្ទ័」

ទំនាក់ទំនងសុខាភិបាលអន្តរជាតិ

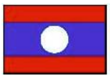

	កម្ពុជា	ថៃ	វៀតណាម	ឡាវ	ជប៉ុន	
អាយុមធ្យម (ក្នុងចំណោមប្រទេស ១៩៣)	62 (142)	70 (102)	73 (71)	62 (142)	83 (1)	អាយុជាមធ្យមលើភិភពលោកគឺ បុរសមានអាយុ ៦៦ឆ្នាំស្ត្រី ៧០ឆ្នាំ អាយុមធ្យមបុរសស្ត្រី ៦៨ឆ្នាំ។ ស្ថិតិនេះ ជាស្ថិតិដែលមានប្រទេសចំនួន ១៩៣ ដែលជាសមាជិកអង្គការសុខភាពពិភពលោក (WHO)
អត្រាកំណើតស្លាប់ (ក្នុងចំណោមប្រទេស ១៩៣)	31 (44)	10 (108)	9 (112)	20 (64)	1 (189)	ទារកទើបនិងកើតគឺ ទារកក្រោយកើតមានអាយុមិនទាន់ បាន១ខែ ៊ អត្រាកំណើតស្លាប់ ចំនួនស្លាប់ក្នុងកំណើត ១០០០នាក់។ អត្រាកំណើតស្លាប់ជាមធ្យមលើពិភពលោក គឺ ក្នុង ១០០០នាក់ មាន ២៦នាក់។ ស្ថិតិនេះ ជាស្ថិតិដែលមានប្រទេសចំនួន ១៩៣ ដែលជាសមាជិកអង្គការសុខភាពពិភពលោក(WHO)
អត្រាកំណើតពិសេសសរុប (ក្នុងចំណោមប្រទេស ១៩៣)	2.9 (70)	1.8 (139)	2.1 (112)	3.5 (52)	1.3 (180)	អត្រាកំណើតពិសេសសរុប គឺជាចំនួនដែលស្ត្រីម្នាក់បង្កើតកូន។ អត្រាកំណើតពិសេសសរុប លើពិភពលោកគឺ ២.៥នាក់។ ស្ថិតិនេះ ជាស្ថិតិដែលមានប្រទេសចំនួន ១៩៣ ដែលជាសមាជិកអង្គការសុខភាពពិភពលោក (WHO)
សមាមាត្រប្រជាជនអាយុក្រោម ១៥ឆ្នាំ (ក្នុងចំណោមប្រទេស ១៩៣)	34 (67)	22 (135)	27 (107)	38 (49)	13 (192)	សមាមាត្រប្រជាជនអាយុក្រោម ១៥ឆ្នាំ គឺជាអនុបាតចំពោះប្រជាជនអាយុក្រោម ១៥ឆ្នាំ ដែលធ្វើក្នុងចំនួនប្រជាជនសរុបនៃប្រទេសនិមួយៗ។ មធ្យមភាគលើពិភពលោកគឺ ២៧% ប្រទេសជប៉ុន ១៣% ដែលស្ថិតនៅក្នុងលំដាប់ទាបជាងគេ និង ក្លាយជាសង្គមដែលមានក្មេងតិចក្នុងគ្រួសារ និង មានមនុស្សចាស់ច្រើន។ ស្ថិតិនេះ ជាស្ថិតិដែលមានប្រទេសចំនួន ១៩៣ ដែលជាសមាជិកអង្គការសុខភាពពិភពលោក (WHO)
សមមាត្រចំនួនមនុស្សចាស់ដែលមានអាយុច្រើនជាង ៦០ឆ្នាំ (ក្នុងចំណោមប្រទេស ១៩៣)	6 (116)	1 1 (64)	9 (75)	5 (142)	29 (1)	សមាមាត្រចំនួនមនុស្សចាស់ដែលមានអាយុច្រើនជាង ៦០ឆ្នាំគឺជាអនុបាតចំពោះប្រជាជនសរុបនៃប្រទេសនីមួយៗដែលមានអាយុលើសពី ៦០ឆ្នាំ។ ចំនួនជាមធ្យមលើពិភពលោកគឺ ១១% និង ប្រទេសជប៉ុនស្ថិតនៅលំដាប់ថ្នាក់ទី ១ ដែលមានចំនួនមនុស្សចាស់ច្រើន។ ស្ថិតិនេះ ជាស្ថិតិដែលមានប្រទេសចំនួន ១៩៣ ដែលជាសមាជិកអង្គការសុខភាពពិភពលោក (WHO)
ការប្រើប្រាស់នៃការឲ្យប្រសើរឡើងនៃធនធានទឹក (%)ក្នុងចំណោមប្រទេស ១៩៣)	61 (147)	98 (57)	94 (76)	57 (154)	100 (1)	ការប្រើប្រាស់ធនធានទឹកដែលបានកែលំអមានន័យថាការប្រើប្រាស់ទឹកស្អាត។ មធ្យមភាគលើពិភពលោកគឺ ៨៧%។ ស្ថិតិនេះ ជាស្ថិតិដែលមានប្រទេសចំនួន ១៩៣ ដែលជាសមាជិកអង្គការសុខភាពពិភពលោក (WHO)